TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO

Lausunto
12.10.2026
TSV-AK-2026-90142

TSV/12667/2026

Eduskunnan lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Asiantuntija- ja lausuntopyyntö 6.10.2026

Lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastosta (Eurojust) ja asetuksen 2018/1727/EU kumoamisesta (COM(2026) 570 final)

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt tietosuojavaltuutetun toimiston asiantuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa otsikon asiassa.

Komission ehdotuksella uudeksi Eurojust-asetukseksi kumottaisiin voimassa oleva Eurojust-asetus. Ehdotus uudeksi Eurojust-asetukseksi on osa laajempaa lainsäädäntöpakettia, jonka tarkoituksena on unionin valmiuksien vahvistaminen vakavan rajat ylittävän rikollisuuden ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi, tutkimiseksi ja syytteeseen asettamiseksi yhä monimutkaisemmassa toimintaympäristössä.

Lainsäädäntöpakettiin kuuluu myös ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 (toimielinten tietosuoja-asetus) muuttamiseksi (COM(2026) 314 final). Eurojust-asetusehdotuksen tavoitteena on varmistaa, että Eurojustia koskeva henkilötietojen suoja vastaa kokonaisuutena Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (EU) 2016/680 (rikosasioiden tietosuojadirektiivi). Eurojust kuuluu jo toimielinten tietosuoja-asetuksen soveltamisalaan, ja Eurojust-asetus olisi nykytilaa vastaavasti erityissäädös suhteessa toimielinten tietosuoja-asetukseen.

Euroopan tietosuojavaltuutettu on antanut lausuntonsa asetusehdotuksesta 11.8.2026.[1] Euroopan tietosuojavaltuutettu on katsonut ehdotuksen sisältävän useita kannatettavia ratkaisuja, mutta samalla esittänyt useita suosituksia tietosuojan riittävän tason varmistamiseksi. Euroopan tietosuojavaltuutettu on muun muassa suositellut

- täsmentämään Eurojustin ja jäsenvaltioiden välisiä rooleja ja vastuita henkilötietojen käsittelyyn liittyen;
- täsmentämään pilvipalvelujen käyttöön liittyviä tietosuoja- ja tietoturvavaatimuksia;
- täsmentämään kansainvälisiä tiedonsiirtoja koskevia säännöksiä;

[1] European Data Protection Supervisor: Opinion 19/2026 on the Proposal for the Regulation on the establishment of Eurojust and repealing Regulation (EU) 2018/1727.

- täsmentämään henkilötietojen yksityisten toimijoiden kanssa tapahtuvan vaihtamisen edellytyksiä ja suojatoimia;
- tarkentamaan sitä, mitä tietokantoja Eurojustilla on oikeus ristiintarkastaa ja millä edellytyksillä;
- laatimaan, julkaisemaan ja pitämään ajan tasalla luettelon niistä unionin elimistä, toimistoista ja virastoista, joilla on osuma / ei osumaa -järjestelmän välityksellä epäsuora pääsy Eurojustin hallussa oleviin tietoihin;
- velvoittamaan komission arvioimaan Eurojustin aikaisemmin tekemien yhteistyösopimusten ja työjärjestelyjen yhteensopivuuden tietosuojalainsäädännön kanssa ja tarvittaessa aloittamaan uusia sopimuksia koskevat neuvottelut;
- turvaamaan vaihtoehtoisia tiedonvaihtotapoja käytettäessä olennaisilta osin vastaavan tietojen luottamuksellisuuden ja eheyden tason kuin hajautettua tietojärjestelmää käytettäessä sekä
- turvaamaan Euroopan tietosuojavaltuutetun riittävät resurssit.

Apulaistietosuojavaltuutettu yhtyy U-kirjelmässä esitettyyn valtioneuvoston kantaan, jonka mukaan on keskeistä, että toimielinten tietosuoja-asetus ja uuden Eurojust-asetuksen henkilötietojen käsittelyä koskevat säännökset muodostavat kokonaisuuden, joka on yhtenäinen ja johdonmukainen suhteessa muita EU:n toimielimiä ja virastoja koskevan tietosuojakehyksen ja rikosasioiden tietosuojadirektiivin kanssa. Lisäksi apulaistietosuojavaltuutettu pitää valtioneuvoston tavoin tärkeänä, että tietojenkäsittelyn osalta varmistettaisiin korkeatasoinen tietoturvallisuus ja tietosuoja, ottaen huomioon myös EU:n tietosuojalainsäädännön asettamat erityiset vaatimukset erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittelylle.

Apulaistietosuojavaltuutettu katsoo Euroopan tietosuojavaltuutetun tavoin, että jatkovalmistelussa asetusehdotukseen olisi perusteltua tehdä muutoksia tietosuojan riittävän tason varmistamiseksi. Jatkovalmistelussa olisi otettava asianmukaisesti huomioon erityisesti Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnossa yksilöidyt suositukset.

Allekirjoitus

Annina Hautala
Apulaistietosuojavaltuutettu

Sami Piispanen
Ylitarkastaja, ryhmäpäällikkö

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi tarkistaa tarvittaessa tietosuojavaltuutetun toimiston kirjaamosta.

Yhteystiedot

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Sähköposti: tietosuoja@om.fi
Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki
Puhelinvaihde: 029 566 6700
Verkkosivut: tietosuoja.fi

Digitaalinen PDF-allekirjoitus / Digital PDF-signatur
Sami Piispanen
Ylitarkastaja
Tietosuojavaltuutetun toimisto
sami.piispanen@om.fi
Asian tunnus / Ärende-ID: TSV/12667/2026
Asiakirjan tunnus / Dokument-ID: TSV-AK-2026-90142
12.10.2026 08:55:34

Digitaalinen PDF-allekirjoitus / Digital PDF-signatur
Annina Hautala
Apulaistietosuojavaltuutettu
Tietosuojavaltuutetun toimisto
annina.hautala@om.fi
Asian tunnus / Ärende-ID: TSV/12667/2026
Asiakirjan tunnus / Dokument-ID: TSV-AK-2026-90142
12.10.2026 10:00:59